

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 317 din 24.03.2021

Dosar nr.: 610/2020

Petiția nr.: 5172/26.08.2020

Petent:

Reclamat: Spitalul Clinic Municipal de Urgență Timișoara

Obiect: Încalcarea dreptului la servicii medicale, criteriul HIV

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Spitalul Clinic Municipal de Urgență Timișoara cu sediul în Timișoara, str. Hector nr. 2A, jud. Timiș

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

5. Sesizarea vizează un tratament mai puțin favorabil petentului pe criteriul infectării HIV. Astfel, petentul susține că nu i s-a dat de mâncare în spital, i s-a vorbit pe un ton răstit și nu i s-au acordat servicii medicale.

III. Procedura de citare

6. Având în vedere contextul evoluției epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a informat părțile cu privire la faptul că au posibilitatea de a trimite punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul acestora;

7. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Petentul susține că, în urma unui consult de specialitate, a fost programat pentru internare în data de 05.08.2020, pentru investigații și tratament de specialitate.

În ziua internării a fost întâmpinat de o persoană care i-a vorbit urât, pe un ton ce nu

poate fi reprodus scriptic, de umilire și mai ales discriminatoriu din punct de vedere etnic și al patologiei pe care o are.

Petentul susține că după recoltarea RT-PCR SARS Cov 2, a fost dus într-un salon la et. 1 și lăsat singur acolo în izolare. La prânz a venit infirmiera și i-a adus mâncarea, însă petentul susține că nu a apucat să mănânce pentru că a fost nevoit să meargă la baie, iar infirmiera a venit și i-a luat mâncarea fără să-l întrebe dacă mai servește.

Petentul susține că, pe lângă faptul că a răms nemâncat, pe tot parcursul zilei, nu a venit nimeni să-l vadă, să-i explice ce intervenții urmează să i se aplice ori ce tratament.

9. Petentul susține că în aceeași zi a primit și rezultatul negativ la testul PCR SARS COV 2, și, deși personalul medical știa că nu are covid, nici a doua zi nu a venit nimeni la consult sau vizită.

Petentul susține că a auzit-o pe asistenta medicală întrebând rezidenții pe un ton discriminatoriu “de ce nu îl externați pe pacient?”, iar rezidenții au răspuns “nu-l putem externa, ieri a fost internat”.

Simțindu-se foarte singur și trist, petentul susține că l-a luat o durere atroce de cap, a ieșit pe hol să ceară ajutor, nu l-a auzit nimeni și atunci a hotărât să se ducă să-și cumpere cafea de la automatul de cafea din incinta spitalului

Petentul susține că, deși asistenta nu a auzit când a cerut ajutor, a chemat portarul să-l bage înapoi în salon. Petentul i-a replicat portarului că nu este la pușcărie și s-a dus să-și cumpere cafea.

Ajuns înapoi în salon, petentul susține că și-a făcut bagajul plângând și supărat, a lovit cu pumnul în noptieră, amenințând că se va sinucide. De asemenea, petentul susține că neavând altă soluție și-a strâns lucrurile, spunând “mă duc acasă, nu se ocupă nimeni de mine”.

10. Având în vedere cele de mai sus, petentul consideră că personalul medical din Spitalul Clinic Județean Timișoara a avut un comportament discriminatoriu la adresa sa pe criteriul infectării cu HIV.

Sușținerile reclamatului

11. Reclamatul susține că petentul a fost internat în Clinica de Chirurgie Maxilo-Facială în perioada 05.08.2020-06.08.2020 externându-se la cerere în data de 06.08.2020.

Având în vedere plângerea înregistrată la unitatea spitalicească sub nr. I-18753/10.08.2020 (având același conținut cu plângerea înregistrată la CNCD), aceasta a fost reartizată spre soluționare Consiliului Etic al Spitalului Clinic Municipal de Urgență Timișoara. Astfel, Consiliul de Etică s-a întrunit în data de 07.09.2020, însă având în vedere perioada concediilor cadrelor medicale, ședința a fost reprogramată pentru data de 21.09.2020.

Reclamatul susține că urmare analizării plângerii, precum și a punctelor de vedere formulate de către personalul medical și auxiliar medical reclamat, au fost constatate următoarele: pacientul a fost condus, după recoltare în “zona tampon”, în vederea așteptării rezultatului la testul PCR-COVID 19 și informat, în același timp, despre faptul că este interzis să părăsească zona. Până a doua zi, pacientul a avut un comportament neadecvat față de personalul medical, atât fizic cât și verbal, ajungându-se la amenințări cu moartea din partea acestuia.

De asemenea, reclamatul susține că, în dimineața zilei de 6 august, pacientul a refuzat să meargă la consultul programat în ziua precedentă, având în continuare un

comportament neadecvat, solicitând să cu agresivitate să fie lăsat să bea cafea și să fumeze, ulterior cerând externarea la cerere.

12. Având în vedere cele de mai sus, reclamatul susține că Hotărârea nr. 4/21.09.2020 (anexată la dosar), Consiliul de Etică a hotărât că personalul medical și auxiliar implicat în internarea și tratarea pacientului, a respectat protocoalele existente în contextul epidemiologic și afecțiunile cronice ale petentului.

V. Motivele de fapt și de drept

13. În fapt, Colegiul Director reține nemulțumirea petentului față de modul în care s-a comportat personalul medical și auxiliar pe perioada internării sale în spital.

14. În drept, sub aspectul incidenței preverilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Ori, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

15. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește existența acestei legături de cauzalitate între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

16. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca

sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

De asemenea, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre **criteriile** prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

17. Raportat la cele de mai sus, Colegiul director trebuie să analizeze dacă reclamații, personal medical și axiliar, au avut un comportament discriminatoriu față de petent pe motiv că este infectat HIV. Altfel spus, Colegiul director trebuie să stabilească dacă susținerile petentului, conform căruia nu i s-a dat de mâncare, i s-a vorbit pe un ton urât, agresiv, au legătură cu faptul că este infectat HIV.

Colegiul director reține, chiar din susținerile petentului, faptul că i s-a adus de mâncare, că a mâncat puțin, însă acesta a fost nevoit să intre la baie și când s-a întors mâncarea fusese luată de infirmieră. Se înțelege de la sine faptul că infirmiera nu avea cum să știe dacă petentul mai servește sau nu, mâncarea fiind începută și lăsată pe noptieră.

De asemenea, Colegiul director reține, tot din petiție și susținerile petentului, faptul că a dorit să iasă să fumeze și să bea o cafea, motiv pentru care portarul l-a rugat să intre în salon. Și din acest punct de vedere, Colegiul consideră justificată acțiunea paznicului.

Mai mult, însuși petentul susține că a dat cu pumnul în noptieră, amenințând că se omoară și a cerut să plece din spital.

18. Având în vedere cele de mai sus, Colegiul director reține că nu se întrunesc elementele unei fapte de discriminare, din lipsă de legătură de cauzalitate între criteriul invocat (HIV), și faptă. Din înscrisurile de la dosar, Colegiul director constata că au fost respectate protocoalele existente în contextul epidemiologic și afecțiunile cronice ale petentului.

19. Astfel, raportul de cauzalitate între fapta imputată și criteriul mai sus invocat **nu poate fi reținut**, în sensul art. 2 alin.1, art. 2 alin.3 sau art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Or, astfel cum a statuat și Înalta Curte de Casație și Justiție „O.G. nr. 137/2000 analizează fapte de discriminare care prin criteriile mai sus anunțate (n.n. art. 2 alin.1) se diferențiază de fapte care sunt de natură să producă aceleași consecințe, dar intră sub incidența altor acte normative” (A se vedea Decizia nr. 1530 din 19 martie 2009, Înalta Curte de Casație și Justiție).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, lipsă legătură de cauzalitate între faptă și criteriul invocat;
2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 24.03.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN- Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiului director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 02.04.2021

Redactat și motivat de A.P.G. și H.G

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.